Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/5658

23.9.2024

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF — 2023

(C/2024/5658)

Μέλη επιτροπής

κα Teresa ANJINHO
Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022

Πρώην αναπληρώτρια διαμεσολαβήτρια και ανεξάρτητη εμπειρογνώμονας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, Πορτογαλία.

κ. Dušan STERLE
Μέλος της επιτροπής από τις 28 Μαρτίου 2022

Πρώην διευθυντής του γραφείου εποπτείας προϋπολογισμού της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, Υπουργείο Οικονομικών, Σλοβενία.

κα Marita SALGRAVE
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022

Πρώην μέλος του Συμβουλίου και διευθύντρια λογιστικού ελέγχου, Ανώτατο Ελεγκτικό Όργανο, Λετονία.

Πρώην εκτελεστική διευθύντρια της κεντρικής υπηρεσίας χρηματοδότησης και ανάθεσης συμβάσεων (ενδιάμεσος φορέας ΕΔΕΤ), Υπουργείο Οικονομικών, Λετονία.

κ. Angelo Maria QUAGLINI
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022

Δικαστής του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Ιταλία.

κ. Thierry CRETIN
Μέλος της επιτροπής από τις 9 Σεπτεμβρίου 2022

Πρώην μέλος του γαλλικού δικαστικού σώματος (ανακριτής, αναπληρωτής εισαγγελέας, προϊστάμενος εισαγγελέας). Πρώην διευθυντής της ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών και της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πρόλογος

Ύστερα από μια περίοδο αναπροσαρμογής μετά την πλήρη ανανέωση της επιτροπής εποπτείας το 2022, η επιτροπή εποπτείας ξεκίνησε το 2023 έναν εμβριθή προβληματισμό σχετικά με τις μεθόδους εργασίας και το πρόγραμμα εργασιών της, τις προτεραιότητές της και τις κύριες προκλήσεις τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσει κατά τη διάρκεια της θητείας της. Το ίδιο έτος ξεκίνησε επίσης το υπό εξέλιξη έργο της επιτροπής εποπτείας σχετικά με τις αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας (στο εξής: ΚΓΔΕ) και ολοκληρώθηκε η σημαντική πρώτη ανάλυση των συμπληρωματικών ερευνών που διεξήχθησαν από την OLAF μετά την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Ύστερα από πολλές ανταλλαγές απόψεων, σε εποικοδομητικό πνεύμα πάντοτε, μεταξύ της επιτροπής εποπτείας και της OLAF, τον Νοέμβριο του 2023, δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF, ο γενικός διευθυντής της OLAF ζήτησε επίσημα από την επιτροπή εποπτείας να υποβάλει παρατηρήσεις σχετικά με τις νέες ΚΓΔΕ τις οποίες η OLAF προτίθεται να εκδώσει το 2024. Κατά την επιτροπή εποπτείας, η αναθεώρηση των ΚΓΔΕ είναι ένα πολύ σημαντικό καθήκον της OLAF καθώς αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση επικαιροποιημένων, λεπτομερών, σαφών και ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αποτυπώνουν όλες τις εξελίξεις που έχουν λάβει χώρα από την έκδοση των ισχυουσών ΚΓΔΕ, τις πλείονες συστάσεις που η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε τα τελευταία χρόνια και τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο πλαίσιο της ευρύτερης αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Συγχρόνως, για την καλύτερη κατανόηση της εξελισσόμενης συνεργασίας της OLAF με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, τον Ιούλιο του 2023 η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από τον γενικό διευθυντή της OLAF να της παράσχει κατάλογο όλων των συμπληρωματικών ερευνών που η OLAF έχει κινήσει από την έναρξη των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Βασιζόμενη σε κατάλογο 70 συμπληρωματικών ερευνών που η OLAF διεξήγαγε από τον Ιούνιο του 2021, όταν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ξεκίνησε τη λειτουργία της, η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2023 το σχέδιο γνωμοδότησής της σχετικά με τις συμπληρωματικές έρευνες της OLAF. Στη συνέχεια, η γνωμοδότηση εκδόθηκε επίσημα τον Φεβρουάριο του 2024. Με την εν λόγω γνωμοδότηση, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε για πρώτη φορά σε βάθος περισσότερες από 40 περατωθείσες συμπληρωματικές έρευνες της OLAF. Στα συμπεράσματά της, η επιτροπή εποπτείας συνεχάρη τόσο την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και την OLAF για τις γνήσιες προσπάθειες που κατέβαλαν για την επιτυχία του νέου αυτού μηχανισμού για την καταπολέμηση της απάτης. Η ανάλυση των εν λόγω υποθέσεων ανέδειξε την προσήλωση και τον επαγγελματισμό αμφοτέρων των μερών. Η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε δύο συστάσεις προς την OLAF για την ενίσχυση της διαφάνειας και των ορθών διοικητικών πρακτικών στη συνεργασία και στις ανταλλαγές απόψεων με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Δεδομένου ότι η έννοια των συμπληρωματικών ερευνών πρόκειται να εξελιχθεί περαιτέρω ώστε να αντικατοπτρίζει τη συνεχιζόμενη πείρα που η OLAF αποκτά στον συγκεκριμένο τομέα, η επιτροπή εποπτείας αποφάσισε να συνεχίσει να παρακολουθεί τις συμπληρωματικές έρευνες της OLAF σε ετήσια βάση. Στόχος είναι να παρέχονται στον νομοθέτη της Ένωσης και στα ενδιαφερόμενα μέρη περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή συμπληρωματικών ερευνών και τον ρόλο τους ως σημαντικού εργαλείου στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των δύο κύριων πυλώνων της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης. Οι πληροφορίες αυτές θα είναι πολύτιμες για την επικείμενη αναθεώρηση τόσο του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και του κανονισμού για την OLAF.

Τον Μάιο του 2023 η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε τη γνωμοδότηση 1/2023 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2024. Η επιτροπή εποπτείας γνώριζε ότι ο προϋπολογισμός είχε καταρτιστεί βάσει του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027 και στο πλαίσιο του συνεχούς αυστηρού ελέγχου όλων των διοικητικών δαπανών από την Επιτροπή. Ύστερα από διεξοδική ανάλυση και ανταλλαγή απόψεων με την OLAF, η επιτροπή εποπτείας: i) υπενθύμισε την εξαιρετική σημασία της επάρκειας ανθρώπινων πόρων για τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου των επιδόσεων της OLAF· ii) εκτίμησε ότι το προσχέδιο προϋπολογισμού ήταν σύμφωνο με τις αναφερθείσες ανάγκες της OLAF· και iii) εξέφρασε την πλήρη στήριξή της στο αίτημα της OLAF για πρόσθετες θέσεις εργασίας. Ειδικότερα, για την εν λόγω στήριξη λήφθηκαν υπόψη τα νέα στρατηγικά καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην OLAF, όπως έρευνες και επιχειρησιακή στήριξη στα κράτη μέλη σχετικά με τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, την επιχειρησιακή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, τον χειρισμό καταγγελιών που υποβάλλονται στον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων και την αναμενόμενη συμμετοχή της OLAF στις μακροπρόθεσμες προσπάθειες ανασυγκρότησης για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας.

Αξίζει να αναφερθούν επίσης η τακτική επικοινωνία και οι συναντήσεις που η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε το 2023 με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ καθώς και τους εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη της OLAF. Τούτο δεν συνέβαλε μόνο στην αύξηση της προβολής της επιτροπής εποπτείας αλλά και στην αύξηση, σε πνεύμα συνεργασίας, της ροής πληροφοριών και στην εξασφάλιση περισσότερων παρατηρήσεων σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF.

Τέλος, εξ ονόματος των μελών, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον γενικό διευθυντή της OLAF για την ανοικτή και ειλικρινή επικοινωνία του με την επιτροπή εποπτείας. Αναγνωρίζω επίσης την πολύτιμη στήριξη την οποία παρείχαν στην επιτροπή εποπτείας τα μέλη της γραμματείας, ενεργώντας υπό τη διεύθυνση του επικεφαλής της, παρά την κατάσταση σημαντικής έλλειψης προσωπικού στην οποία περιήλθε η γραμματεία το 2023. Συναφώς, η επιτροπή εποπτείας αναγνωρίζει τις προσπάθειες της γενικής γραμματέα της Επιτροπής προκειμένου να διασφαλίσει ότι η γραμματεία θα έχει τους αναγκαίους ανθρώπινους πόρους για να στηρίζει τόσον την επιτροπή εποπτείας όσο και τον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων.

Teresa ANJINHO

Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF

Πίνακας περιεχομένων

Σελίδα

Πρόλογος ... 2

1. Η επιτροπή εποπτείας με λίγα λόγια ... 5

2. Δραστηριότητες παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας ... 6

2.1 *Παρακολούθηση του προϋπολογισμού και των πόρων της OLAF: Γνωμοδότηση 1/2023 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2024* ... 6

2.2 *Σχέδιο γνωμοδότησης σχετικά με συμπληρωματικές έρευνες της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας* ... 6

2.3 *Παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF* ... 7

2.3.1 *Εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών που η επιτροπή εποπτείας έλαβε το 2023* ... 8

2.4 *Παρακολούθηση από την επιτροπή εποπτείας των μεμονωμένων καταγγελιών που υποβάλλονται στην OLAF* ... 9

2.5 *Αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας (ΚΓΔΕ)* ... 10

3. Συνεργασία ... 11

3.1 *Συνεργασία με την OLAF* ... 11

3.2 *Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη* ... 11

4. Διοίκηση και πόροι ... 12

4.1 *Μέθοδοι εργασίας της επιτροπής εποπτείας* ... 12

4.2 *Η γραμματεία* ... 12

4.3 *Θέματα προϋπολογισμού* ... 12

1. **Η επιτροπή εποπτείας με λίγα λόγια**

1. Η επιτροπή εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (στο εξής: επιτροπή εποπτείας) είναι ανεξάρτητο όργανο που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]) (στο εξής: κανονισμός για την OLAF) για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της OLAF μέσω της τακτικής παρακολούθησης της εκτέλεσης του ερευνητικού έργου της OLAF.

2. Η επιτροπή εποπτείας απαρτίζεται από πέντε ανεξάρτητους, εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (στο εξής: μέλη), οι οποίοι διορίζονται με κοινή συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για 5 έτη ([2]). Τα μέλη ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία και δεν επιτρέπεται να ζητούν ούτε να δέχονται εντολές από καμία κυβέρνηση ή από θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της ΕΕ. Κατά την εκτέλεση του έργου της, η επιτροπή εποπτείας υποστηρίζεται από γραμματεία, η οποία εργάζεται σε μόνιμη βάση υπό την άμεση εποπτεία της επιτροπής εποπτείας και ανεξάρτητα από την Επιτροπή, την OLAF ή οποιονδήποτε άλλον φορέα. Η γραμματεία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση και στην υποστήριξη των καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας.

3. Δεδομένης της φύσης των ερευνών της OLAF, δεν είναι δυνατή η προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων της ΕΕ κατά της απόφασης του γενικού διευθυντή της OLAF να κινήσει ή να περατώσει έρευνα ([3]). Τούτο σημαίνει ότι, σε συνδυασμό με τον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων (ο οποίος χειρίζεται καταγγελίες κατά της OLAF για λόγους μη συμμόρφωσης με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τους κανόνες που εφαρμόζονται στις έρευνες ([4])), η επιτροπή εποπτείας διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο ως ανεξάρτητο όργανο στο οποίο έχουν ανατεθεί η εποπτεία και ο έλεγχος του τρόπου διεξαγωγής των ερευνών της OLAF. Συνεπώς, η επιτροπή εποπτείας έχει προνομιακή θέση καθώς, βασιζόμενη στον εποπτικό ρόλο της, παρέχει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της OLAF και διασφαλίζει ότι η OLAF ενεργεί εντός των ορίων της νομιμότητας και σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικαστικές εγγυήσεις.

4. Σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF η επιτροπή εποπτείας έχει τριπλό ρόλο: i) παρακολουθεί σε τακτική βάση το ερευνητικό έργο της OLAF, ii) επικουρεί τον γενικό διευθυντή της OLAF στην άσκηση των καθηκόντων του και iii) υποβάλλει εκθέσεις στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

5. Ειδικότερα, μέσω της τακτικής παρακολούθησης των ερευνών της OLAF, η επιτροπή εποπτείας επιδιώκει να διασφαλίζει ότι:

   i) δεν υπάρχουν εξωτερικές παρεμβάσεις στο ερευνητικό έργο της OLAF·

   ii) όλες οι σχετικές αποφάσεις του γενικού διευθυντή λαμβάνονται σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας και της αμεροληψίας και είναι σύμφωνες με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις διαδικαστικές εγγυήσεις ([5]).

6. Στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων της, η επιτροπή εποπτείας: i) εκδίδει προς τον γενικό διευθυντή της OLAF **γνωμοδοτήσεις** και, κατά περίπτωση, διατυπώνει **συστάσεις** σχετικά με τις ερευνητικές δραστηριότητες της OLAF, τη διάρκεια των ερευνών της και τους πόρους που χρειάζεται η OLAF για τη διεξαγωγή των εν λόγω ερευνών· και ii) διατυπώνει **παρατηρήσεις** σχετικά με το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας (ΚΓΔΕ). Κατά την έκδοση των γνωμοδοτήσεων και τη διατύπωσή των συστάσεών της, η επιτροπή εποπτείας δεν παρεμβαίνει ποτέ στη διεξαγωγή ερευνών που βρίσκονται σε εξέλιξη.

([1]) Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/2030 και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223. Διατίθεται στη διεύθυνση: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) Προκειμένου να διαφυλάσσεται η πείρα που συσσωρεύεται στην επιτροπή εποπτείας, τα μέλη αντικαθίστανται εναλλάξ, σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF.

([3]) Υπόθεση T-658/17, Stichting Against Child Trafficking κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Βλ. άρθρο 9αα παράγραφος 8 του κανονισμού OLAF.

([5]) https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf.

2. **Δραστηριότητες παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας**

2.1. ***Παρακολούθηση του προϋπολογισμού και των πόρων της OLAF: Γνωμοδότηση 1/2023 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2024***

7. Κάθε έτος η επιτροπή εποπτείας της OLAF εκδίδει γνωμοδότηση σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF, ώστε να παρέχεται διαβεβαίωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ ότι το σχέδιο προϋπολογισμού λαμβάνει υπόψη την ανεξαρτησία του ερευνητικού έργου της OLAF. Στη γνωμοδότηση παρέχεται επίσης διαβεβαίωση ότι η OLAF διαθέτει επαρκείς πόρους για την παροχή αποτελεσματικής και αποδοτικής διοργανικής υπηρεσίας για την καταπολέμηση της απάτης. Στη συνέχεια, ο γενικός διευθυντής της OLAF μπορεί να χρησιμοποιήσει τη γνωμοδότηση αυτή σε σχέση με τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές και τις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές της ΕΕ.

8. Την 31η Μαΐου 2023 η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε τη γνωμοδότηση 1/2023 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2024. Στην εν λόγω γνωμοδότηση, η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF, αυξημένο κατά 4,40 %, είναι σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για περαιτέρω μέτρα εξοικονόμησης. Ωστόσο, η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε προβληματισμό σχετικά με τον αντίκτυπο των οικείων μέτρων στους ανθρώπινους πόρους της OLAF, επισημαίνοντας ότι σημαντικές περικοπές στο προσωπικό της ενδέχεται να στερήσουν από την OLAF τη δυνατότητα να συνεχίσει να προσλαμβάνει προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης και πείρας στον τομέα των ερευνών και της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων. Κατά την επιτροπή εποπτείας, είναι σημαντικό η OLAF να διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους πόρους ώστε να διατηρεί υψηλό επίπεδο επιδόσεων, ειδικότερα στα νέα καθήκοντα τα οποία η OLAF έχει ξεκινήσει να ασκεί σε σχέση με ορισμένες στρατηγικές πρωτοβουλίες για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν έρευνες και επιχειρησιακή στήριξη στα κράτη μέλη σχετικά με τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, τον μηχανισμό αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου, τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τον χειρισμό καταγγελιών που υποβάλλονται στον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων.

9. Η επιτροπή εποπτείας παρατήρησε επίσης ότι, καθώς τα κράτη μέλη συμφώνησαν ότι η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας θα έχει μηδενικό δημοσιονομικό αντίκτυπο, η OLAF αναγκάστηκε να επωμιστεί το μεγαλύτερο μέρος του δημοσιονομικού αντικτύπου όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους. Η OLAF έπρεπε να μεταβιβάσει 16 πρόσθετες θέσεις εργασίας στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία πριν από τον Ιανουάριο του 2023 (επί συνόλου 45 θέσεων εργασίας που πρόκειται να διατεθούν για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας).

10. Στο πλαίσιο αυτό, και μετά την ανάλυση των δικαιολογητικών λόγων που πρόβαλε η OLAF για τις ζητηθείσες 16 πρόσθετες θέσεις εργασίας, η επιτροπή εποπτείας στήριξε το εν λόγω αίτημα λαμβανομένων υπόψη των νέων καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην OLAF (μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, κυρώσεις και καταγγελίες στον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων). Δεδομένου ότι η OLAF είχε ήδη μεταβιβάσει 16 δικές της θέσεις εργασίας στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία το 2023, το αίτημα της OLAF για πρόσθετες θέσεις εργασίας εκτιμήθηκε ως μέτρο αντιστάθμισης της μείωσης των ανθρώπινων πόρων της και όχι ως καθαρή αύξηση των ανθρώπινων πόρων.

2.2. ***Σχέδιο γνωμοδότησης σχετικά με συμπληρωματικές έρευνες της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας***

11. Δυνάμει του κανονισμού για την OLAF, η OLAF μπορεί να συμπληρώνει τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με σκοπό «τη διευκόλυνση της λήψης προληπτικών μέτρων ή της εκτέλεσης δημοσιονομικών, πειθαρχικών ή διοικητικών ενεργειών» ([6]).

12. Προκειμένου να αποκτήσει καλύτερη και συνολικότερη εικόνα του συνολικού πλαισίου στο οποίο η OLAF διεξάγει συμπληρωματικές έρευνες, τον Ιούλιο του 2023 η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από τον γενικό διευθυντή της OLAF να της παράσχει: i) κατάλογο όλων των συμπληρωματικών ερευνών που η OLAF κίνησε μετά την έκδοση του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία· και ii) πληροφορίες σχετικά με τον χειρισμό των εν λόγω ερευνών. Βάσει των πληροφοριών που διαβίβασε η OLAF, η επιτροπή εποπτείας αποφάσισε, στη συνεδρίαση ολομέλειας της 20ής Σεπτεμβρίου 2023, να εκδώσει γνωμοδότηση και να εξετάσει αναλυτικότερα τον τρόπο με τον οποίο η OLAF εφάρμοσε τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις για τις συμπληρωματικές έρευνες και τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

([6]) Άρθρο 12στ του κανονισμού για την OLAF.

13. Τον Δεκέμβριο του 2023 η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε το σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο εκδόθηκε επίσημα τον Φεβρουάριο του 2024, μετά την παραλαβή των παρατηρήσεων της OLAF ([7]). Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε 70 συμπληρωματικές έρευνες τις οποίες η OLAF διεξήγαγε από τον Ιούνιο του 2021 έως τον Νοέμβριο του 2023 και επικεντρώθηκε στις περατωθείσες συμπληρωματικές έρευνες (42 υποθέσεις).

14. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε: i) τη φύση και τον βαθμό συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων Ευρωπαίων εντεταλμένων εισαγγελέων και των ερευνητών της OLAF· ii) την τακτική ροή πληροφοριών μεταξύ των μερών κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας· iii) τη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους κανόνες και τις διατάξεις της ρύθμισης συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας· και iv) τη διάρκεια των συμπληρωματικών ερευνών.

15. Μια από τις πρώτες διαπιστώσεις της επιτροπής εποπτείας ήταν ότι, στην πράξη, σε περιπτώσεις στις οποίες, κατά τη διάρκεια προηγούμενων άτυπων ανταλλαγών απόψεων, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εναντιώθηκε στην πρόθεση της OLAF να κινήσει συμπληρωματική έρευνα, η OLAF δεν διατύπωσε επίσημο γραπτό αίτημα συναφώς. Κατά συνέπεια, δεν υπήρχε επίσημη καταγραφή της πρότασης της OLAF και των λόγων για τους οποίους η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εναντιώθηκε σε αυτήν.

16. Ως εκ τούτου, η επιτροπή εποπτείας θεώρησε ότι είναι σημαντικό η OLAF να διατυπώνει πάντοτε επίσημη γραπτή πρόταση όταν επιδιώκει την κίνηση συμπληρωματικής έρευνας (κάνοντας χρήση των εντύπων και των υποδειγμάτων που έχουν ήδη συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία). Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται: α) η τήρηση της αρχής της διαφάνειας· και β) η αποτελεσματικότητα των καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας όσον αφορά το ερευνητικό έργο της OLAF.

17. Η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε επίσης ότι στο 75 % των περατωθεισών υποθέσεων, η διάρκεια συμπληρωματικής έρευνας ήταν κατώτερη του 1 έτους (κατά μέσο όρο 8 μήνες). Σε πολύ λίγες περιπτώσεις (10-20 %), η διάρκεια ξεπέρασε το 1 έτος για αντικειμενικούς λόγους, όπως η ιδιαιτέρως πολύπλοκη φύση των ερευνώμενων ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένου του μεγάλου αριθμού ενδιαφερόμενων προσώπων και/ή εμπλεκόμενων χωρών.

18. Συμπερασματικά, η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι ο ανωτέρω μηχανισμός έχει λειτουργήσει έως τώρα όπως αναμενόταν και δημιουργεί ελπίδες για το μέλλον. Η επιτροπή εποπτείας συνεχάρη τόσο την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και την OLAF (και τους εμπλεκόμενους στις οικείες υποθέσεις Ευρωπαίους εντεταλμένους εισαγγελείς και ερευνητές της OLAF, αντιστοίχως) για την προσπάθειές τους όσον αφορά την επιτυχημένη εφαρμογή του νέου μηχανισμού για την καταπολέμηση της απάτης.

19. Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε τις ακόλουθες δύο συστάσεις προς την OLAF. *Πρώτον*, πρέπει να χρησιμοποιούνται πάντοτε τα έντυπα και τα υποδείγματα που συμφωνήθηκαν με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για τη διατύπωση πρότασης κίνησης συμπληρωματικής έρευνας, ακόμη και όταν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει ήδη ενημερώσει άτυπα την OLAF ότι θα εναντιωθεί σε τέτοια πρόταση. *Δεύτερον*, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η ανωτέρω διαδικασία αντικατοπτρίζεται επίσης στις ΚΓΔΕ της OLAF.

20. Η επιτροπή εποπτείας θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις συμπληρωματικές έρευνες της OLAF σε ετήσια βάση.

2.3. ***Παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF***

21. Το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF ορίζει ότι η επιτροπή εποπτείας πρέπει να διενεργεί κατά περίπτωση ανάλυση για κάθε έρευνα η διάρκεια της οποίας έχει υπερβεί τους 12 μήνες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι έρευνες της OLAF διεξάγονται αδιαλείπτως και κατά τη διάρκεια χρονικής περιόδου ανάλογης προς τις περιστάσεις και την περιπλοκότητά τους.

22. Με την τακτική παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF και των αιτιών τυχόν αδικαιολόγητων καθυστερήσεων, η επιτροπή εποπτείας επιδιώκει να διασφαλίσει ότι δεν έχουν υπάρξει εξωτερικές ή εσωτερικές παρεμβάσεις στην αμερόληπτη διεξαγωγή των ερευνών. Μια χρονοβόρα έρευνα η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να δικαιολογηθεί μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες όσον αφορά: i) τα διαδικαστικά δικαιώματα του ενδιαφερομένου· και/ή ii) τη συνέχεια της έρευνας. Με την παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών, η επιτροπή εποπτείας ελέγχει αν οι ανθρώπινοι και οι οικονομικοί πόροι που έχουν διατεθεί στην OLAF έχουν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά.

([7]) Βλ. γνωμοδότηση 1/2024 στη διεύθυνση: https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/document/download/9017a135-fe82-4471-84fc-eb7030379e3a_en?filename=Opinion%20on%20CI%20-%20non%20confidential%20v.pdf.

23. Διαχρονικά η επιτροπή εποπτείας αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στη συνέχεια και στη διάρκεια των ερευνών της OLAF. Τα τελευταία έτη η επιτροπή εποπτείας έχει εκφράσει ανησυχίες σχετικά με την έλλειψη σαφών και λεπτομερών διατάξεων στις ΚΓΔΕ όσον αφορά τη διαχείριση της διάρκειας των ερευνών της OLAF. Τέτοιου είδους διατάξεις ενισχύουν την ασφάλεια δικαίου και η απουσία τους μπορεί να αποβεί επιζήμια για τη διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών της OLAF, ειδικότερα έναντι των ενδιαφερομένων.

24. Για την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων παρακολούθησης που της έχουν ανατεθεί με τον κανονισμό για την OLAF, η επιτροπή εποπτείας πρέπει να έχει πρόσβαση σε ουσιαστικές, ολοκληρωμένες, επαρκείς και έγκαιρες πληροφορίες. Το νέο άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF ([8]) προβλέπει ότι στην επιτροπή εποπτείας θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση στο σύνολο των πληροφοριών και των εγγράφων της OLAF που αυτή θεωρεί ότι απαιτούνται για την εκτέλεση των οικείων καθηκόντων παρακολούθησης και εποπτείας.

25. Οι ισχύουσες ρυθμίσεις εργασίας που συμφωνήθηκαν μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας ([9]) παρέχουν στην επιτροπή εποπτείας μερική άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με υποθέσεις που είναι διαθέσιμες και καταχωρισμένες στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της OLAF (OCM). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 των ρυθμίσεων εργασίας, η επιτροπή εποπτείας πρέπει να έχει πλήρη πρόσβαση σε διεξαγόμενες έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών.

26. Στο πλαίσιο αυτό, όπως κάθε χρόνο, η επιτροπή εποπτείας έλαβε πληροφορίες από την OLAF σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών. Για να κατανοήσει καλύτερα τους λόγους για τους οποίους ορισμένες έρευνες διαρκούν μεγάλο χρονικό διάστημα, η επιτροπή εποπτείας αποφάσισε στο τέλος του 2022 να επικεντρωθεί στις έρευνες της OLAF διάρκειας άνω των 36 μηνών. Η παρακολούθηση των υποθέσεων αυτών βρίσκεται σε εξέλιξη. Συγχρόνως, η επιτροπή εποπτείας συνεχίζει να εξετάζει τρόπους που θα διασφαλίσουν με τον καλύτερο τρόπο ότι η παρακολούθηση των ερευνών της OLAF διάρκειας άνω των 12 μηνών είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική και πλήρης.

2.3.1. *Εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών που η επιτροπή εποπτείας έλαβε το 2023*

27. Εάν μια έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μετά την παρέλευση 12 μηνών από την έναρξή της, το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF ([10]) ορίζει ότι ο γενικός διευθυντής της OLAF πρέπει να υποβάλλει επίσημη έκθεση στην επιτροπή εποπτείας 12 μήνες μετά την έναρξη της έρευνας και στη συνέχεια κάθε 6 μήνες. Στις εκθέσεις αυτές η OLAF αναφέρει τις αιτίες για τις οποίες η έρευνα εξακολουθεί να διεξάγεται και, κατά περίπτωση ([11]), τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίσπευση της έρευνας, καθώς και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωσή της.

28. Το 2023 η επιτροπή εποπτείας έλαβε από την OLAF 620 εκθέσεις σχετικά με 404 μεμονωμένες έρευνες που βρίσκονταν σε εξέλιξη διάρκειας άνω των 12 μηνών. Για το 53,47 % των υποθέσεων για τις οποίες υποβλήθηκαν εκθέσεις, η έρευνα είχε διαρκέσει περισσότερο από 24 μήνες (σχήμα 1). Η κατά τομέα ανάλυση των ερευνών της OLAF παρουσιάζεται στο σχήμα 2.

([8]) Όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 49).

([9]) Ρυθμίσεις εργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας της OLAF: https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/system/files/2021-10/OLAF%20SC%20WA%20signed.pdf.pdf.

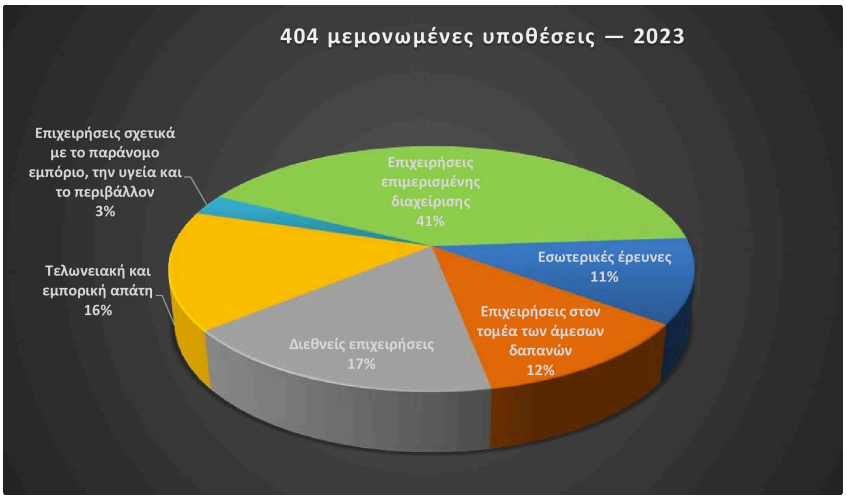
([10]) Το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 ορίζει τα εξής: «[ε]άν μια έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μετά την παρέλευση δωδεκαμήνου από την έναρξή της, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει, κατά τη λήξη της δωδεκάμηνης προθεσμίας και στη συνέχεια ανά εξάμηνο, έκθεση στην επιτροπή εποπτείας, αναφέροντας τους σχετικούς λόγους και, κατά περίπτωση, τα μελετώμενα διορθωτικά μέτρα για την επίσπευση της έρευνας».

([11]) Η φράση «κατά περίπτωση» προστέθηκε στο κείμενο του άρθρου 7 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF με τον τροποποιητικό κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223.

Σχήμα 1

Σχήμα 2

2.4. ***Παρακολούθηση από την επιτροπή εποπτείας των μεμονωμένων καταγγελιών που υποβάλλονται στην OLAF***

29. Όπως κάθε έτος, η επιτροπή εποπτείας έλαβε εξαμηνιαίες εκθέσεις και σχετικά έγγραφα όσον αφορά μεμονωμένες καταγγελίες που χειρίστηκε η OLAF. Το 2023 ο γενικός διευθυντής ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας ότι η OLAF εξέτασε συνολικά τρεις καταγγελίες. Ο γενικός διευθυντής παρείχε επίσης επισκόπηση καταγγελιών τις οποίες εξέτασε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής. Η OLAF παρείχε αυτόματη πρόσβαση στις αντίστοιχες υποθέσεις στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της OLAF, το οποίο περιέχει όλα τα σχετικά έγγραφα και τις πληροφορίες ([12]). Η επιτροπή εποπτείας επικεντρώθηκε στις τρεις καταγγελίες που η OLAF εξέτασε άμεσα το 2023 (μια καταγγελία υποβληθείσα από μάρτυρα και δύο καταγγελίες υποβληθείσες από ενδιαφερομένους σε έρευνες της OLAF).

30. Στην πρώτη καταγγελία, η οποία υποβλήθηκε από μάρτυρα, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η OLAF δεν είχε διεξαγάγει τις έρευνες εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Η OLAF, στην απάντησή της προς τον καταγγέλλοντα, υποστήριξε ότι δεν υπήρξε παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων και ότι η OLAF είχε διεξαγάγει την έρευνα αδιαλείπτως και εντός εύλογης προθεσμίας. Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι η OLAF παρείχε επαρκείς εξηγήσεις για να αιτιολογήσει τη διάρκεια της έρευνας. Ειδικότερα, η OLAF αναφέρθηκε στην πολυπλοκότητα της υπόθεσης, στον ευαίσθητο χαρακτήρα του αντικειμένου, στον όγκο των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και στις πολυάριθμες ερευνητικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν. Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι ο ίδιος μάρτυρας υπέβαλε επίσης καταγγελία στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή σχετικά με τη διάρκεια της έρευνας και ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν εντόπισε λόγους για την κίνηση έρευνας σχετικά με την προβαλλόμενη μεγάλη διάρκεια της έρευνας της OLAF.

([12]) Δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 της ρύθμισης εργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας.

31. Στη δεύτερη καταγγελία που εξέτασε η OLAF, ο ενδιαφερόμενος ζήτησε από την OLAF να αντικαταστήσει τον επικεφαλής ερευνητή λόγω έλλειψης αμεροληψίας κατά τη διεξαγωγή της έρευνας. Μετά την αρνητική απάντηση της OLAF, ο ενδιαφερόμενος υπέβαλε καταγγελία στην ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων. Η υπόθεση εκκρεμεί επί του παρόντος ενώπιον της ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων.

32. Στην τρίτη καταγγελία, ο ενδιαφερόμενος πρόβαλε τους ακόλουθους ισχυρισμούς εις βάρος της OLAF: i) η OLAF παρέβη το άρθρο 9 παράγραφος 4 του κανονισμού για την OLAF καθώς δεν έδωσε στον καταγγέλλοντα τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά που του προσάπτονται πριν από την περάτωση της έρευνας· και ii) η OLAF παρέβη το άρθρο 10 παράγραφος 3β του κανονισμού για την OLAF καθώς δεν έδωσε στον ενδιαφερόμενο πρόσβαση στην τελική έκθεση σχετικά με την υπόθεση. Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 4 του κανονισμού για την OLAF και λόγω της αναγκαιότητας διατήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα της έρευνας, ο γενικός διευθυντής είχε αποφασίσει να αναβάλει την άσκηση από τον ενδιαφερόμενο του δικαιώματός του να υποβάλει παρατηρήσεις επί της σύνοψης των πραγματικών περιστατικών (δικαίωμα ακρόασης). Η επιτροπή εποπτείας παρατηρεί ότι η OLAF ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί και ότι η απόφαση της OLAF δικαιολογούνταν από την αναγκαιότητα διαφύλαξης του εμπιστευτικού χαρακτήρα της έρευνας.

33. Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει επίσης ότι, σε όλες τις προαναφερθείσες καταγγελίες, η OLAF παρείχε επαρκείς εξηγήσεις σε όλους τους καταγγέλλοντες και ενήργησε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της.

2.5. *Αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας (ΚΓΔΕ)*

34. Μετά την επανεξέταση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 για την OLAF με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223, η OLAF αποφάσισε να τροποποιήσει τις υφιστάμενες ΚΓΔΕ ώστε να ενσωματωθούν οι νέες διατάξεις του κανονισμού στις νέες εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και να θεσπιστεί σαφές και συνεκτικό πλαίσιο για όλες τις δραστηριότητες έρευνας, υποστήριξης και συντονισμού. Η OLAF εξήγησε στην επιτροπή εποπτείας ότι η εν λόγω διαδικασία επανεξέτασης πραγματοποιήθηκε σε δύο διακριτά στάδια.

35. Κατά το πρώτο στάδιο, η επανεξέταση περιορίστηκε στα απολύτως αναγκαία για την ευθυγράμμιση των ΚΓΔΕ με τις τροποποιήσεις που εισήγαγε ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223 και την έναρξη λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Το στάδιο αυτό ολοκληρώθηκε και οι νέες ΚΓΔΕ άρχισαν να ισχύουν στις 11 Οκτωβρίου 2021. Με τις παρατηρήσεις που απηύθυνε στις 17 Αυγούστου 2022 στον γενικό διευθυντή της OLAF σχετικά με την επανεξέταση των ΚΓΔΕ, η επιτροπή εποπτείας κατέστησε σαφές ότι θα εξέδιδε γνωμοδότηση σχετικά με τις αναθεωρημένες ΚΓΔΕ μόνο μετά την οριστική ολοκλήρωση του δεύτερου σταδίου της διαδικασίας επανεξέτασης ([13]).

36. Η OLAF ολοκλήρωσε το δεύτερο στάδιο της επανεξέτασης στο τέλος του Ιουνίου του 2023 και στη συνέχεια υπέβαλε το σχέδιο ΚΓΔΕ στην επιτροπή εποπτείας για τις επίσημες παρατηρήσεις της ([14]). Στο πλαίσιο της επίσημης αυτής διαβούλευσης, πραγματοποιήθηκε πρώτα εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Στόχος της εν λόγω ανταλλαγής απόψεων ήταν να μπορέσει η επιτροπή εποπτείας να συνδράμει τον γενικό διευθυντή της OLAF στην άσκηση των καθηκόντων του ([15]).

37. Ως αποτέλεσμα της ως άνω ανταλλαγής απόψεων, η επιτροπή εποπτείας και η OLAF πραγματοποίησαν ορισμένες συναντήσεις και αντάλλαξαν εκ νέου απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο των μελλοντικών ΚΓΔΕ. Η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε διεξοδικά ορισμένες συγκεκριμένες διατάξεις και στις 28 Ιουλίου 2023 διαβίβασε στον γενικό διευθυντή της OLAF σημείωμα με τις προκαταρκτικές απόψεις της επί ορισμένων σημαντικών ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων του βαθμού λεπτομέρειας που θα πρέπει να περιέχουν οι ΚΓΔΕ και της διάρθρωσής τους.

38. Στις 24 Νοεμβρίου 2023 η OLAF υπέβαλε το αναθεωρημένο τελικό κείμενο του σχεδίου ΚΓΔΕ. Η επιτροπή εποπτείας προτίθεται να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί του σχεδίου ΚΓΔΕ εντός του 2024.

([13]) Άρθρο 17 παράγραφος 8 τελευταία περίοδος του κανονισμού για την OLAF.

([14]) Οι παρατηρήσεις της επιτροπής εποπτείας επί του σχεδίου νέων ΚΓΔΕ αποτελούν αντικείμενο σχεδίου γνωμοδότησης της επιτροπής εποπτείας το οποίο πρόκειται να εκδοθεί τις προσεχείς εβδομάδες.

([15]) Βλ. αιτιολογική σκέψη 37 του κανονισμού για την OLAF.

3. **Συνεργασία**

3.1. ***Συνεργασία με την OLAF***

39. Κατά τη διάρκεια του 2023 η επιτροπή εποπτείας εδραίωσε την εποικοδομητική συνεργασία της με την OLAF μέσω της διατήρησης ανοικτού και ουσιαστικού διαλόγου με τον γενικό διευθυντή της OLAF.

40. Η επιτροπή εποπτείας συνέχισε την πρακτική να προσκαλεί στις τακτικές μηνιαίες συνεδριάσεις της τον γενικό διευθυντή της OLAF και το προσωπικό του ώστε να συμμετέχουν στις συζητήσεις και να ενημερώνονται για όλα τα ζητήματα που αφορούν το έργο της επιτροπής εποπτείας και της OLAF. Τα μέλη της επιτροπής εποπτείας και της γραμματείας πραγματοποίησαν επίσης τυπικές και άτυπες συσκέψεις με τη διοίκηση και το προσωπικό της OLAF, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του έργου της επιτροπής εποπτείας.

41. Στο πλαίσιο των εν λόγω συσκέψεων και ανταλλαγών απόψεων, η OLAF ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας για ορισμένα εμπόδια που αντιμετωπίζει σε έρευνες που αφορούν μέλη ορισμένων θεσμικών οργάνων και έρευνες σχετικά με ισχυρισμούς παρενόχλησης σε θεσμικά και άλλα όργανα και οργανισμούς της ΕΕ. Η επιτροπή εποπτείας έχει αποφασίσει να εξετάσει τα δύο αυτά ζητήματα και πρόκειται να εκδώσει γνωμοδότηση επ' αυτών εντός του 2024.

42. Η επιτροπή εποπτείας έλαβε από την OLAF τις ακόλουθες εκθέσεις σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF και τις καθιερωμένες πρακτικές εργασίας: i) εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών· ii) εκθέσεις σχετικά με συστάσεις που διατύπωσε η OLAF από την 1η Οκτωβρίου 2013 στις οποίες δεν δόθηκε συνέχεια και για τις οποίες η OLAF έλαβε απαντήσεις από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας παρακολούθησης του 2022, τις οποίες η επιτροπή εποπτείας έλαβε στις 8 Ιουνίου 2023· iii) εκθέσεις σχετικά με καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην OLAF όσον αφορά διαδικαστικές εγγυήσεις σε τρέχουσες έρευνες της OLAF· iv) εκθέσεις σχετικά με υποθέσεις για τις οποίες εστάλησαν πληροφορίες στις εθνικές δικαστικές αρχές· και v) εκθέσεις σχετικά με αναβολές δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 6 του κανονισμού για την OLAF.

3.2. ***Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη***

43. Η επιτροπή εποπτείας λογοδοτεί στα θεσμικά όργανα που διορίζουν τα μέλη της και είναι επίσης εταίρος διαλόγου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Η επιτροπή εποπτείας υποβάλλει εκθέσεις στα θεσμικά όργανα της ΕΕ σχετικά με τις δραστηριότητές της, δύναται να εκδίδει γνωμοδοτήσεις κατόπιν αιτήσεώς τους, εκπονεί εκθέσεις για θέματα έρευνας και ανταλλάσσει απόψεις μαζί τους σε πολιτικό επίπεδο ([16]).

44. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί σημαντική τη διατήρηση τακτικής επικοινωνίας με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τους εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη της OLAF, προκειμένου να βελτιωθεί η ροή πληροφοριών και να λαμβάνονται παρατηρήσεις σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας και η γραμματεία της διατήρησαν τακτική επικοινωνία με: i) τον αρμόδιο για θέματα προϋπολογισμού και διοίκησης Επίτροπο της ΕΕ, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την OLAF (συμμετοχή στη συνεδρίαση ολομέλειας της επιτροπής εποπτείας στις 16 Μαΐου 2023)· ii) τη γενική γραμματέα της Επιτροπής (συμμετοχή στη συνεδρίαση ολομέλειας της επιτροπής εποπτείας στις 14 Νοεμβρίου 2023)· iii) την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης της επιτροπής εποπτείας για το 2022 από την πρόεδρο στις 27 Ιουνίου 2023 και παρουσίαση όλων των μελών της επιτροπής εποπτείας στις 20 Σεπτεμβρίου 2023)· και iv) τις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης (GAF) (παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης της επιτροπής εποπτείας για το 2022 από την πρόεδρο την 21η Ιουνίου 2023). Ο/Η εισηγητής/-τρια της υπηρεσίας συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS) συμμετείχε ενεργά στη 10η συνεδρίαση της AFCOS στο Βίλνιους, Λιθουανία (18-19 Οκτωβρίου 2023).

45. Η ελεγκτής διαδικαστικών εγγυήσεων προσκλήθηκε στη συνεδρίαση ολομέλειας της επιτροπής εποπτείας την 21η Σεπτεμβρίου 2023, στην οποία παρουσίασε την έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2022.

([16]) Άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013: «[…] Η επιτροπή εποπτείας απευθύνει στον γενικό διευθυντή γνωμοδοτήσεις, καθώς και συστάσεις κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους απαιτούμενους πόρους για τη διενέργεια του ερευνητικού έργου της Υπηρεσίας, τις προτεραιότητες της Υπηρεσίας σε θέματα ερευνών και τη διάρκεια των ερευνών. Οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις εκδίδονται με δική της πρωτοβουλία, κατόπιν αιτήσεως του γενικού διευθυντή ή κατόπιν **αιτήσεως θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού**, χωρίς ωστόσο να παρεμποδίζουν τις διεξαγόμενες έρευνες. […]
[…] Αντίγραφο των γνωμοδοτήσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο παρέχεται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς».

46. Η επιτροπή εποπτείας συμμετείχε επίσης στην ετήσια διοργανική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την OLAF στις 25 Οκτωβρίου 2023. Η επιτροπή εποπτείας συμμετείχε ενεργά στη συνάντηση αυτή και τόνισε, ειδικότερα, τη σημασία της διασφάλισης ισχυρής συνεργασίας μεταξύ, αφενός, της OLAF και, αφετέρου, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της Eurojust, της Ευρωπόλ και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η επιτροπή εποπτείας υπογράμμισε ότι η εν λόγω συνεργασία είναι καθοριστικής σημασίας για την καταπολέμηση της απάτης που σχετίζεται με τα χρηματοοικονομικά συμφέροντα της ΕΕ στην Ουκρανία και την αποτελεσματικότητα των κυρώσεων που η ΕΕ έχει ήδη επιβάλει σε τρίτες χώρες.

47. Η επιτροπή εποπτείας συνέδραμε επίσης την Επιτροπή στις διαδικασίες επιλογής για τον διορισμό ανώτερων υπαλλήλων στην OLAF. Τα μέλη της συμμετείχαν επίσης στις συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής διορισμών της Επιτροπής.

4. **Διοίκηση και πόροι**

4.1. ***Μέθοδοι εργασίας της επιτροπής εποπτείας***

48. Το 2023 η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε 12 συνεδριάσεις ολομέλειας, οι οποίες διεξήχθησαν είτε υβριδικά είτε εξ ολοκλήρου διαδικτυακά ([17]). Για κάθε μείζον θέμα υπό εξέταση, η επιτροπή εποπτείας διόρισε εισηγητή. Οι εισηγητές συνεργάστηκαν με τη γραμματεία για την κατάρτιση σχεδίων εκθέσεων προς συζήτηση στις συνεδριάσεις ολομέλειας. Ο πρόεδρος, οι εισηγητές και τα μέλη της γραμματείας της επιτροπής εποπτείας πραγματοποίησαν επίσης τακτικές συνεδριάσεις για την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων.

4.2. ***Η γραμματεία***

49. Το 2023 η γραμματεία συνέχισε να στηρίζει τα μέλη της επιτροπής εποπτείας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την ανεξαρτησία της OLAF. Τον Νοέμβριο του 2023 η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε ανταλλαγή απόψεων με τη γενική γραμματέα της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη πόρων στη γραμματεία. Οι πόροι αυτοί είναι απαραίτητοι για τη στήριξη τόσο της επιτροπής εποπτείας όσο και του ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων καθώς και για τη διαφύλαξη του αναγκαίου διαχωρισμού των καθηκόντων των δύο οργάνων. Η επιτροπή εποπτείας υπογράμμισε ότι η ικανότητά της να ασκήσει τα καθήκοντά της το 2023 είχε θιγεί σε σημαντικό βαθμό λόγω προβλημάτων έλλειψης προσωπικού της γραμματείας, η οποία συμμετείχε επίσης στη διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών που επιβλήθηκαν στην ελέγκτρια διαδικαστικών εγγυήσεων για τον χειρισμό καταγγελιών κατά της OLAF. Ως εκ τούτου, η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από τη γενική γραμματέα της Επιτροπής να λάβει και να εφαρμόσει τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η γραμματεία διαθέτει επαρκείς ανθρώπινους πόρους για τη στήριξη της επιτροπής εποπτείας στον ρόλο της. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, η γραμματεία, όπως και η υπόλοιπη Επιτροπή, συνέχισε να λειτουργεί με υβριδικό τρόπο, συνδυάζοντας επιτόπια και απομακρυσμένη εργασία, και εκτέλεσε το πρόγραμμα εργασιών όπως συμφωνήθηκε με την επιτροπή εποπτείας.

50. Η γραμματεία εξακολουθεί να υπάγεται διοικητικά (από τον Μάρτιο του 2017) στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: PMO), μολονότι βρίσκεται σε χωριστή ζώνη ασφαλείας εντός των εγκαταστάσεων της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε επανειλημμένα τις αμφιβολίες της στο παρελθόν για το αν η «υβριδική» υπαγωγή της γραμματείας της στο PMO είναι η καταλληλότερη επιλογή.

51. Η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει την άποψή της ότι, δεδομένων των καθημερινών αλληλεπιδράσεων της γραμματείας με το προσωπικό της OLAF για τους σκοπούς των τρεχόντων καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας, ένας κατάλληλος χώρος εντός της ζώνης ασφαλείας της OLAF θα παρείχε στη γραμματεία τη δυνατότητα να λειτουργεί αποδοτικότερα.

4.3. ***Θέματα προϋπολογισμού***

52. Ο προϋπολογισμός της επιτροπής εποπτείας για το 2023 ανήλθε σε 200 000 EUR. Το πραγματικό ποσό που εκταμιεύθηκε έως το τέλος του 2023 ανήλθε σε 179 241,67 EUR, ήτοι περίπου το 90 % του συνολικού ποσού του προϋπολογισμού.

53. Ο δευτερεύων διατάκτης που είναι υπεύθυνος για τις δαπάνες είναι ο διευθυντής του PMO.

([17]) Από τον Ιανουάριο έως τον Δεκέμβριο του 2023.